

FAHRENHEIT 451

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Juliol 2002
Núm. 5

Incendi del veler Lamu al Moll del Reial

- Nous aparells respiratoris
- Crònica des de la Zona 0 a Nova York
- El parc de llevant usarà energia solar

Ajuntament de Barcelona

Sector de la Via Pública

“Túnel de foc” és una de les millors fotografies de Joaquim Pol. Fa dos anys, va ser reconeguda amb el premi de la revista Emergència 112

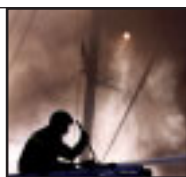

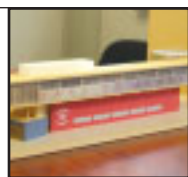
- 4 Editorial**
Nous aires a Bombers

- 21 Cooperació i solidaritat**
Visita a Sarajevo, deu anys més tard

- 5 Candent**
Crònica de l'incendi del veler "Lamu" al Moll del Rellotge

- 22 Món verd**
El Nou Parc de Llevant funcionarà amb energia solar

- 8 Notícies**
Més de 100 bombers participen a la IV Cursa Nike

- 24 Al marge**
Experiència de la visita d'un bomber voluntari a la Zona 0 de Nova York

- 10 Serveis destacats**
Actuació en l'incendi d'una nau a Poblenou

- 28 El cau del jubilat**
Ricard Mont explica una de les seves vivències a Bombers

- 14 Materials i equipaments**
Presentació dels nous equips respiratoris i de la grua Liebherr

- 30 Jocs de Polícies i Bombers**
La Federació visita Barcelona

- 16 Formació**
Curs de captura d'animals no domèstics

- 31 Activitats**
L'ACE porta a terme el primer projecte humanitari

- 18 L'entrevista**
Joaquim Pol: un fotògraf especialitzat en bombers i emergències

- 34 A ciutat**
Grec: el Festival d'Estiu de Barcelona

FAHRENHEIT • 451

Edita: Bombers de Barcelona
Ajuntament de Barcelona

Consell Editorial:

Josep Barjuan, Joan Bartra, Màrius Comorera, Leo García, Eva Llorach, Mònica Navas, Joan Pedreny, Montse Radresa i Susana Suárez

Directora: Montse Radresa

Serveis editorials: Op-team SIC SL

Navas de Tolosa, 270, 5-3
08027 - Barcelona
Tel. 93 243 08 35
Fax 93 352 76 76

Coordinació: Mònica Navas
(nicanavas@op-team.com)

Disseny i maquetació: Joan Serra

Redacció: Susana Suárez

Fotografia: Josep Barjuan, Ricard Cervantes, Ramon Eslava, Joaquim Pol, Susana Suárez

Col·laboradors en aquest número:

Joan Andrés, Joan Asín, Miquel Àngel Fuente, Jesús Martínez, Ignasi Pérez, Amado Rodríguez, Jesús Romero, Jordi Secall, Ricard Cervantes, Montse Radresa, Màrius Comorera, Anselm Andrés, Ricard Mont, Josep Mª Quintilla, David Zapater

Fotomecànica i impressió: Cevagraf SCCL

Dipòsit legal: B-33873-2001

Els nous equips de respiració suposen un guany considerable en la seguretat i comoditat dels bombers

Nous aires a Bombers

4

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

En llegir aquesta editorial ja us hauréu adonat que alguna cosa ha canviat a Fahrenheit 451. Si l'objectiu inicial de fer més efectiva i eficaç la comunicació interna en el si de Bombers continua essent el mateix, només cal fullejar aquestes pàgines, per comprovar que tant el seu

disseny com els seus continguts han sofert una considerable millora. La seva estètica més racional, les informacions més acurades, la incorporació de més imatges així com de noves seccions –per exemple Món verd, dedicada a temes mediambientals– pensem que situen la nostra revista en uns estàndars de qualitat molt alts que faran, així ho esperem, més atractiva i interessant la seva lectura. Aires nous, doncs, a Fahrenheit 451.

I si parlem de nous aires no podem tampoc passar per alt la importància que per a Bombers de Barcelona ha suposat la renovació dels equips de respiració autònoma que ha estat completada el passat mes de juny. Aquests nous equips, una de les eines fonamentals per a la dotació professional de qualsevol bomber, suposaran

un guany considerable pel que fa a la comoditat, la seguretat, la maniobrabilitat i l'autonomia del professional. Aquests 220 equips, dels quals en teniu tota la informació a la secció de Materials i equipaments, i que han suposat una inversió per a l'Ajuntament de més de 580.000 euros –formació i adaptació de vehicles i magatzem inclosos– signifiquen un pas més en la modernització de Bombers de Barcelona, i sobretot, i el més important, un notable increment en l'eficàcia –i també la seguretat– dels seus professionals.

Nous aires, amb més raó que mai, a Bombers de Barcelona. 🚒

L'incendi d'un veler al Moll del Relotge va mobilitzar més de 100 bombers

El iot anomenat "Lamu", que es trobava en procés de reparació en el dic sec del Port de Barcelona, va començar a cremar cap a tres quarts de dues de la matinada. En assabentar-se de l'emergència, el servei de Bombers va mobilitzar les unitats de Drassanes i la Zona Franca.

Des del parc de l'Eixample es va desplaçar el cap de guàrdia, **Manuel Carracedo**. Quan Carracedo va arribar al dic sec de la dàrsena de la Indústria, les flames sortien per la coberta: "En aquell moment s'hi estava ti-

Un total de 102 efectius del Cos de Bombers de Barcelona van haver de mobilitzar-se per torns entre el passat divendres 24 de maig i el dissabte 25, per sufocar l'incendi declarat en un vaixell que estava ancorat al Moll del Relotge del Port de Barcelona.

rant aigua, perquè feia pocs minuts que havien arribat els bombers i la tripulació del veler ens va comentar que trobaven a faltar quatre companys –comenta Carracedo– Afortunadament, de seguida es va desmentir la informació, tot i que minuts més tard ens van comunicar que pensaven que hi havia una noia dins del vaixell."

Fins a aquell moment els bombers desplaçats atacaven el foc des de la coberta del vaixell, i, fins i tot, van entrar a l'interior de la nau en flames per rescatar la noia que, segons indica-

Desallotjament de les vivendes

A causa del gran núvol de fum que s'havia format a la zona de l'incendi, es va decidir desallotjar alguns edificis de l'avinguda Joan de Borbó. En total van ser desallotjats 40 habitatges. La majoria dels afectats va passar la nit al Club Natació Barceloneta, i els que requerien atenció mèdica van ser traslladats a l'Hospital del Mar. Posteriorment, es van instal·lar a cases de parents i familiars i a l'Hotel Plaza. Les persones desallotjades van poder tornar als seus pisos a partir de les 11 del matí del dissabte dia 25 de maig.

cions dels tripulants, es trobava en una cabina molt a prop de les escales. “No es veia res pel fum –explica Carracedo–, vam entrar amb els equips d'aire per la intensa fumarada i la vam treure però, tot i que es va intentar reanimar-la, ja no es podia fer res”. La dona era una ciutadana britànica de 28 anys que formava part de la tripulació.

Canvi d'estratègia

Els bombers van continuar amb les tasques d'extinció, però es va prendre la decisió d'escómetre des de fora amb les autoescales, tenint en compte l'estat dels materials molt inflamables que composaven el casc del iot, com la fibra de vidre, la cola, i les fustes i plàstics de l'interior. “En veure que per molta aigua que tiréssim el foc no cedia i la coberta es debilitava per mo-

ments, vam decidir baixar del vaixell i atacar des de fora. Sabíem per la tripulació que hi havia cinc bombones de butà a la zona de la cuina i que si el foc tocava algun d'aquests elements la coberta cediria.”

Un cop ja s'havia rescatat el cadàver i desallotjat els edificis propers, el perill més important era el risc de caiguda dels dos pals. A primera hora del matí es va optar per fixar amb una grua els dos pals de l'embarcació, que cada cop eren més inestables sobre la coberta.

Els pals eren les úniques parts metàl·liques de l'estructura del vaixell i les més perilloses. Per això, l'esforç dels bombers va consistir en fixar ambdós pals, de 45 metres d'alçada i més de 8 tones de pes, i assegurar que cap dels dos caigués sobre els blocs d'habitatges que envolten el dic sec del Port de Barcelona.

Es va començar pel de popa,

més proper a la zona del foc. Cap a dos quarts d'una de la tarda, el primer pal ja estava subjectat i es va poder enderrocar de forma controlada. Pel que fa al de proa, va caldre esperar fins a la tarda per fixar-lo, a l'espera de l'arribada d'una grua amb els contrapesos adients.

El relleu des del parc Central de Bombers va arribar. El cap de guàrdia Joan Andrés va acabar l'apuntament dels pals amb les grues i va enllestir les feines d'extinció: “la maniobra d'extinció va continuar fins a les set de la tarda –comenta Andrés–, quan es va fixar l'altre pal. Les

Les dades

- Es van fer servir més de 8 mil litres d'espumogen.
- El vaixell Lamu mesurava 50 metres d'eslora (llargada), 10 metres de mànega (amplitud) i 5,4 metres de puntal (alçada fins a la coberta).
- Es van comptabilitzar 18 hores de treballs d'extinció, i un total de 42 hores fins a la finalització del servei dels Bombers, el dissabte 25 de maig, a les 19h.
- Les unitats desplegades van ser: tres camions autoescala, cinc camions autobomba, i els furgons de material J9, J10 i J14. Aquest últim transporta 2 Km de mànega de 100 mm, i va servir per alimentar dos vehicles autobomba i una autoescala des d'un remolcador.

↓ La intensitat del fum dificultava les tasques dels bombers

← El vaixell cremat mesurava cinquanta metres de llargada

← La matinada de l'incendi va caldre un total de 35 bombers treballant simultàniament

Durant l'incendi, va morir una dona britànica de 28 anys, que formava part de la tripulació

Els equips van treballar amb màscara de protecció, tot i que les autoritats sanitàries havien assegurat que el fum no era tòxic

↑ D'esquerra a dreta: Antonio Aparicio, Antonio Campos, José Luis Lucas i Joan Abellán; quatre bombers de Barcelona en el moment de l'arribada

← Imatge de la sortida de la cursa, que va comptar amb més de quatre mil participants

L'organització pretenia recuperar la condició de carrera més ràpida d'Espanya, objectiu que finalment no es va aconseguir

IV Cursa de Bombers: a punt per als Jocs de 2003

La prova va aplegar en la seva quarta edició més de quatre mil participants i va servir als bombers com a escalfament, de cara als propers Jocs Mundials de Polícies i Bombers que se celebraran l'any vinent a Barcelona.

El diumenge 28 d'abril es va celebrar la Cursa Nike-Bombers de Barcelona, sobre un recorregut d'un total de 10 km de circuit urbà. L'organització havia estudiat prèviament les possibilitats per triar en l'edició d'enguany un itinerari més suau i ràpid, i intentar superar així les marques d'altres anys. La xifra d'inscrits s'havia augmentat en aquesta edició de la Cursa fins als 6.000

atletes, però finalment es van comptabilitzar 4.160 participants el dia de la prova.

Els dissabtes previs al diumenge de la prova, els dies 6, 13 i 20 d'abril, s'havien organitzat sessions d'entrenament gratuïtes a la carretera de les Aigües. Acreditats preparadors físics van oferir a tots els inscrits a la Cursa de Bombers que ho volguessin entrenaments preparatoris, emmarcats dins de les activitats

del Club Bowerman, que porta el nom d'un dels fundadors de Nike.

El diumenge 28, la sortida de la cursa es va donar cap a les 10 del matí al passeig de Pujades, i va finalitzar al passeig de Picasso. El bomber que va obtenir la millor classificació en la general va ser **Carmelo Antón Rodríguez** (germà del campió mundial Abel Antón), que va arribar en 25è lloc, amb una marca de 31:53. Però les vuit primeres posicions, les van ocupar atletes africans. L'eritreu **Yonas Kifles**, amb un crono de 28:29 i la keniana **Filomena Chepchirchir** (33:10) van ocupar els primers llocs de la general masculina i femenina respectivament.

Els deu primers bombers classificats

Nº	Dorsal	Lloc Gral.	Nom	Temps Final	Equip
1	29	25	Carmelo Antón Rodrigo	31:53	Bomberos de Soria
2	1321	80	Amado Hernández López	34:37	Bomberos de la Generalitat
3	1306	121	Juan Carlos Aranda López	35:27	Bomberos de la Generalitat
4	1906	124	Pedro Pablo Zamora Martín	35:33	Bomberos de Madrid
5	1310	180	Vicenç Giralte Berenguer	36:39	Bomberos de la Generalitat
6	1909	184	Juan Núñez Rodríguez	36:41	Bomberos de Madrid
7	1757	217	Josep M. Roses Ponce	37:09	Bomberos de la Generalitat
8	1867	237	Víctor Dobaño Lázaro	37:26	Bomberos de la Generalitat
9	1303	269	Tomas Chiva Sánchez	37:52	Bomberos de Barcelona
10	1908	277	Alfredo Batolato Cillero	37:58	Bomberos de Madrid

(Podeu consultar la resta de classificacions a la web: www.cursabombers.com)

Aquests temps no van ajudar a aconseguir l'objectiu que s'havia marcat l'organització per recuperar la condició de carrera més ràpida d'Espanya en 10 km sobre asfalt, marca que ostenta la carrera popular de San Mariño, Ourense, amb un rècord de temps de 28:14.

Però pels corredors que van participar en nom de Bombers de Barcelona, així com també per Bombers de la Generalitat i d'altres ciutats espanyoles, aquesta cursa ha tingut un valor afegit. En coincidir amb els pre-

paratius oficials dels Jocs Mundials de Polícies i Bombers, la Cursa de Bombers de Barcelona els ha servit d'escalfament previ per les proves dels Jocs, previstos pel 2003 a Barcelona.

Van córrer un total de 115 bombers, que van ocupar llocs en la classificació des del 25è de Carmelo Antón, fins al 3.683è de **Fernando Gutiérrez**, dels Bombers de la Generalitat.

Luís Miguel Martín Berlanas, novè, i **María Abel**, segona, van ser els atletes espanyols millor classificats, amb diferències de

temps de 1:23 i 00:16 amb els primers de la seva categoria. En aquesta quarta edició també van participar altres atletes destacats com els espanyols **Reyes Estévez** (21è), **Carles Castillejo** (10è), **Toni Peña** (11è) i **Marta Domínguez** (3a).

Bombers de Nova York

Dins del marc d'aquest esdeveniment esportiu, la patrocinadora de la Cursa va voler retre homenatge als bombers de Nova York, després dels tràgics atemptats terroristes a les torres bessones, i va convidar dos bombers del Fire Department de Nova York (FDNY), **Tim Mc Cauley** i **Thomas Grimshaw**, a participar com a corredors en la cursa.

Mc Cauley i Grimshaw van córrer els 10 km en temps de 39:10 i 42:46, i van acabar en el 390è i 851è llocs de la classificació general. 🚒

L'estructura de fusta i la ràpida combustió dels materials inflamables abandonats van escampar el foc

← Estat en què va quedar la nau abandonada

↓ Imatge de l'accident, cedida per Lluís Cruset, diari El Punt.

↑ ⇒ En l'incendi no va haver víctimes, però es va cremar força documentació

Crema una nau abandonada al Poblenou

La nau abandonada, situada al carrer Pallars 195, era un edifici de quatre plantes i uns mil metres quadrats de superfície, on feia anys es fabricaven fars per a l'automoció. L'estructura interior estava realitzada amb jàsseres, sostres de fusta, pilars de fusta i la coberta, construïda amb teula, estava suportada per unes encavallades també de fusta. Per això i per la ràpida combustió dels materials inflamables abandonats a la nau, l'escampament del foc va ser molt ràpid, i en el moment de l'arribada de Bombers, ja havia pres tot l'edifici. Per això, els bombers van atacar l'incendi des de l'exterior, evitant que el perill d'esfondrament els afectés. Des

Les treballadores d'una empresa veïna van assenyalar un grup de joves que sovint accedien a la nau abandonada, com a possibles responsables del foc, que es va produir el passat dia 20 de març al carrer Pallars.

del principi es va tallar el subministrament d'electricitat i es van col·locar focus d'il·luminació, a més de foradar-se les parets per facilitar l'accés de l'aigua d'extinció a l'interior.

En mitja hora, van caure els sostres i l'encavallada de la coberta, i cap a les 10 de la nit el foc s'havia controlat. De tota manera es va deixar una "reguarda" durant tota la nit per controlar un possible rebrot. 🚒

↑ Plànol de la zona on es va produir l'incendi

Col·lisió de trens a Tarragona

Els Bombers de la Generalitat van demanar suport als de Barcelona en les tasques d'auxili de l'accident de trens del passat 30 de març a l'estació de Torredembarra (Tarragona).

Els TMS **Isabel Toribio** i **Joan Carles Yepes**, i els bombers **Juan Fernando Hervas** i **José Luis Cantarero**, van ser les quatre persones que, trobant-se fora de servei, van col·laborar a les tasques de salvament.

Quatre morts, deu ferits greus i cinquanta de lleus, va ser el balanç final del xoc frontal entre un Euromed (en sentit València), i un Exprés Regional que sortia cap a Barcelona. 🚂

Els danys van ser sobretot materials, i no hi va haver ferits de consideració. L'únic incident el va patir el caporal Àngel Provins, que va rebre un cop a la mascareta de l'equip de respiració, a conseqüència del qual va perdre una dent.

Foc a l'edifici de Palau de Mar

L'incendi es va desenvolupar en la planta tercera de l'edifici, per causes que no es van poder determinar. La hipòtesi que pren més força és la d'un petit incendi, que va restar en fase latent fins que, probablement a causa de la temperatura, va trencar els vidres d'una finestra, donant així una entrada a l'aire i contribuint a la propagació del foc.

La localització d'aquest in-

cendi en la planta ocupada per la Secretaria General va fer que afectés principalment documentació, materials d'acabats i instal·lacions. De fet, els treballadors que restaven a l'edifici en el moment del foc van sortir a temps, sense haver patit cap dany. L'incendi es va sufocar en només mitja hora, i després es va donar pas a les feines de refredament i extinció de focus aïllats. 🚒

Nova regulació europea per a productes de construcció

La Directiva dels Productes de la Construcció (DPC) estableix uns requisits essencials que han de ser aconplerts per tots els productes de la construcció, per tal de millorar-ne la resistència mecànica, l'estabilitat, la seguretat en la seva utilització i en cas d'incendi, la protecció contra el so, l'estalvi d'energia, l'aïllament tèrmic, la higiene, la salubritat i el respecte al Medi Ambient.

La Directiva de Productes de la Construcció proposa, a més del correcte disseny de l'edifici, el control dels productes que componen la construcció, ja siguin els seus materials, per reduir la reacció d'aquests al foc; o els seus elements constructius,

La Directiva dels Productes de la Construcció concerneix a Bombers de Barcelona, ja que regula els aspectes de resistència i reacció al foc dels materials emprats en la construcció. Va entrar en vigor el juny de 1991, però a Espanya es va aplicar després de la trasposició legal per Real Decret el 1992 i la seva ampliació el 1995.

per augmentar la seva resistència al foc.

Reacció dels materials

Un dels conceptes que regula la DPC és el de la reacció al foc dels materials de la construcció. La directiva defineix aquesta reacció com la contribució a l'inici, propagació i desenvolupament de l'incendi per part dels materials de la construcció de l'edifici, en una condició final d'ús determinada. I enumera els productes susceptibles de ser afectats per aquesta nova normativa, que són els revestiments de parets, sostres i terres, així com els productes incorporats a elements

NOVES NOMENCLATURES DE REACCIÓ AL FOC PER A PARETS I SOSTRES

A ₁	No combustible. Sense contribució al foc
A ₂	No combustible. Sense contribució al foc
B	Combustible. Contribució molt limitada al foc
C	Combustible. Contribució limitada al foc
D	Combustible. Contribució mitja al foc
E	Combustible. Contribució alta al foc
F	Sense classificar. Sense comportament determinat

S₁, S₂, S₃ Indicadors addicionals per a l'opacitat de fum (de l'anglès smoke)

d₀, d₁, d₂ Indicadors addicionals de caiguda de gotes

- La columna de la dreta només és aclaridora perquè sapiguem què representa cadascuna de les classificacions. No la veurem en cap document oficial que parli de les euroclasses.
- En el cas de les classificacions de terres, les classificacions són les mateixes, però amb el subíndex FL (Floor)
- Així tindrem: A_{1FL}, A_{2FL}, B_{FL}, C_{FL}, D_{FL}, E_{FL}, F_{FL}; La definició és semblant a l'anterior.
- Com a indicadors addicionals, només tindrem S₁ i S₂, perquè en el cas dels terres, no tenim caiguda de gotes.

de la construcció, com per exemple els aïllaments tèrmics (tubs i conductes, façanes i murs exteriors).

Euroclasses

La principal novetat d'aquesta directiva pel que fa als materials és la nova nomenclatura d'euroclasses per classificar-los. Aquesta s'allunya del tot de l'actual sistema de les "M" i gira al voltant de tres conceptes clau: l'ús previst, la condició final d'ús i la durabilitat.

Aquest sistema de nomenclatura va ser creat pel Comitè Europeu de Normalització de la CEE, que va elaborar un mandat de normalització per al CEN TC 127, per desenvolupar normes de suport a aquestes "euroclasses". És en aquesta línia també que la Directiva de Productes de la Construcció va voler crear la figura del marcatge CE, un siste-

ma de control de producte amb diferents nivells d'exigència, que ha de garantir els requisits essencials definits per la pròpia normativa.

També s'introdueix el concepte dels escenaris d'incendi, i es defineixen una sèrie de situacions i llocs on es pot donar foc, per determinar també els possibles materials que hi intervinguin.

Fins ara s'han definit els escenaris d'un foc a l'interior d'una habitació, tenint en compte les variants d'aquest escenari: quan el foc s'ha desenvolupat totalment en una habitació, quan hi ha un únic element que crema en la cantonada (Single Burning Item), en els casos en què el foc es troba a la habitació del costat, o bé quan es tracta d'un atac limitat de flama en una habitació.

Encara s'estan estudiant els escenaris de foc en elements lineals com tubs i cables, en façanes i cobertes exteriors, en con-

La Directiva introdueix el concepte de l'escenari d'incendi, i defineix situacions i llocs on es pot donar foc

ductes de ventil·lació o en habitacions petites.

En el següent número de Fahrenheit es farà una descripció dels diferents tipus d'assaig que es fan per a l'obtenció de les euroclasses i que ja han sigut aprovats. En aquests moments AENOR està realitzant la traducció d'aquesta normativa a l'espanyol. El Codi Tècnic de l'Edificació, en la secció corresponent a la "propagació de l'incendi a l'edifici", inclou tot allò referent a usos d'edifici, escenaris d'incendi i usos previstos dels productes de la construcció, així com les solucions segons sistema d'avaluació de la reacció al foc, basades en les normes UNE EN. 🚒

Nous ERA: seguretat i agilitat

Els nous equips de respiració autònoms per aire comprimit (ERA) adquirits per Bombers de Barcelona són uns aparells de circuit obert, independent de l'ambient exterior. Es componen de careta, espatllera model AirMaxx i regulador model AutoMaxx. Treballen amb una pressió de 300 bar i una capacitat de botella de 6,8 litres.

Les dimensions d'un ERA són 670x300x260 mm, però sens dubte el màxim avantatge i novetat es troba en els seus 10,5 quilos de pes, que el converteixen en un equip ultralleuger per a situacions d'emergència. Això

s'aconsegueix, en part, gràcies a la utilització de nous components en la fabricació de les botelles d'aire, que abandonen l'acer per donar pas a un material tipus composite a base de fibres contínues de carboni unides amb resina epoxi.

L'ERA suposa també un avenç en prevenció. L'aparell disposa d'una Unitat de Control Integral (ICU) addicional que incorpora l'alarma personal Firefly II, un manòmetre analògic i una unitat electrònica que controla diversos paràmetres de l'ERA, activant avisadors òptics i acústics. La ICU s'activa automàticament en obrir la botella d'aire carre-

Bombers de Barcelona ha renovat els equips de respiració autònoms. Els nous ERA són molt més àgils i incorporen mecanismes d'avís, per prevenir accidents i potenciar la seguretat dels bombers.

gada, i a través de la pantalla de vidre LCD es poden comprovar els estats generals de les funcions de l'equip, com són la temperatura, la pressió, el temps restant d'ús i l'alarma d'immobilitat, que s'activa si l'usuari resta immòbil 15 segons.

Els materials

La placa dorsal, on van instal·lats tots els sistemes i elements de l'ERA és de material termoplàstic, resistent als cops, la temperatura i els productes químics. L'ERA incorpora arnés encoixinat, especialment emmotllat per maluc i espatlla, i corretges de subjecció i ajust regulables. Les línies de pressió van connectades a un sistema regulador de pressió, allotjat a la placa dorsal, igual que l'avisador acústic, el reductor de pressió i la ICU. Tota la carcassa s'ajusta al cos amb sensors autoblocants. 🚒

El vehicle, que es troba al parc de l'Eixample, eleva pesos de fins a 28 tones i remolca fins a 40 tones mètriques. A més té tres eixos direccionals que poden girar en un diàmetre de 15,10 metres entre parets.

Combinació de força i mobilitat en la grua Liebherr

La grua model Liebherr LTM 1040-3 està especialment indicada per l'elevació de càrregues en salvaments de grans accidents. El seu motor Daimler Benz OM 442 A treballa a una potència de 296 cavalls, i és un dels punts forts d'aquesta grua, ja que pot arribar a moure, a partir dels seus 33.000 quilos de pes total, unes 148 tones per metre en el seu moment de màxima potència. Aquesta força l'obté també gràcies a la seva tracció integral a totes les rodes, que li dona estabilitat fins i tot en els treballs en condicions menys òptimes.

A més, per les seves característiques tècniques, és una bona eina per a la retirada de ca-

mions i altres vehicles pesats de les vies rodades. La G-3 Liebherr fa un total de 10 metres de llargària amb la ploma i 8,40 sense ella. Aquestes mesures, junt amb els 2,50 metres d'ample i els 3,55 metres d'alçada, fan possible el seu accés a zones estretes i amb poca mobilitat per a vehicles de més envergadura.

Capacitat de gir

De fet, el màxim avantatge d'aquest nou vehicle pesant del parc automobilístic de bombers és la seva mobilitat, ja que és una prestació més a sumar a la seva força i potència com a

grua. Té una capacitat de gir entre parets d'un diàmetre de 15,10 metres, i un abast màxim de la part de grua de 26 metres.

La G-3 de Bombers de Barcelona incorpora també un cabrestant model Rotzler Treibmatic TR-200. Aquest model de component pot arribar a exercir una tracció màxima sobre pesos de fins a 20 tones, i en un radi d'acció de fins a 60 metres amb el seu cable. A més, el cabrestant també pot elevar per politja pesos de fins a vuit tones de pes.

En definitiva, el vehicle disposa d'un seguit de prestacions que la converteixen en una de les grues més fiables i fortes de l'equipament de Bombers de Barcelona. 🚒

Preparats per actuar davant d'animals no domèstics

Els passats 4 i 5 de juny, els Bombers de Barcelona en col·laboració amb el Zoo, van realitzar un curs de captura d'animals no domèstics que va tenir lloc a les instal·lacions del Parc Zoològic de la ciutat.

Des del Departament de Formació es pretenia entrenar als comandaments o bombers representants de cada unitat o zona, en la manipulació i captura d'animals no domèstics. L'objectiu final és capacitar la plantilla de Bombers per a la intervenció en la captura d'animals vius, no comuns, amb un mínim de seguretat i coneixements.

El grup de bombers desplaçats al Zoo va seguir un programa dividit en quatre blocs, tractant específicament la captura i manipulació d'aus, mamífers i rèptils, i les mesures d'autoprotecció i prevenció de zoonosis. El personal tècnic del Zoològic de Barcelona va ser l'en-

← Els bombers van aprendre tècniques segures per capturar animals perillosos, com les serps

↑ Aquesta tortuga es va trobar al llac del parc de la Ciutadella i és una de les poques races que mosseguen

carregat d'impartir aquesta activitat formativa.

A partir d'aquest seminari, que es va realitzar amb dos grups en dos dies diferents, s'ha d'elaborar un procediment d'actuació que es distribuirà entre els diferents parcs de la ciutat. Aquest document però, només ha de ser un complement a les explicacions que els assistents al curs hauran fet als seus companys, amb el suport del material audiovisual que es va enregistrar durant les classes.

Bombers de Barcelona ha equipat a cada parc de la ciutat amb un equip d'estrís especialitzats, que conté els materials indispensables per les actuacions amb aquests animals. 🚒

Arriben els nous equips de respiració autònoms

El passat 21 d'abril es van incorporar els nous equips de respiració autònoms. Durant els dies previs a la seva implantació, es va dur a terme un curs de formació per als monitors i oficials, que després van haver de fer classes als diferents torns de tots els parcs de bombers.

En la primera fase, els monitors en tècniques d'extinció i els oficials van fer una única sessió teòrico-pràctica a les instal·la-

cions del MSA. Els alumnes van conèixer els components i les parts del nou equip, i van practicar el seu ús. A més, van unificar la metodologia per realitzar la formació prèvia a la incorporació dels nous equips.

Posteriorment, es va fer de forma simultània i per torns la instrucció a tots els parcs de bombers, en la setmana del 13 al 17 d'abril. El 21 d'abril, la incorporació dels ERA ja era una realitat. 🚒

Bombers fixa el procediment amb els busos de gas natural

En uns mesos augmentarà la flota, però actualment ja són 35 els autobusos a gas natural que TMB ha posat en circulació a Barcelona. Els busos porten vuit dipòsits cilíndrics amb gas natural comprimit allotjats al sostre del vehicle. El fan servir com a combustible, en un intent de TMB d'apostar pel mediambient. Bombers de Barcelona ha elaborat un procediment d'intervenció en aquests autobusos, que conté la descripció dels dos models existents (Iveco i Man), les mesures de seguretat i salut, i el procediment d'actuació davant de sinistres en aquests autobusos. El document s'aprovarà després de l'estiu. 🚒

Més formació per als caps en emergències

La formació dels comandaments en la direcció d'emergències és bàsica en països com França o el Regne Unit, i sovint la manca de recursos tècnics més moderns és compensada per una bona organització. Aquesta inquietud és la que ha recollit la Direcció del Servei, que ha apostat per l'escola The Fire Service College, a Moreton in Marsh (Anglaterra) per a la formació dels seus caps.

En un antic aeroport on hi ha diferents escenaris (com el que mostra la foto) es realitzen simulacres amb foc real. A l'escola s'imparteixen diferents matèries, com el control d'equips respiratoris autònoms, la coordinació amb altres serveis o la responsabilitat del comandament.

Es pretén que la formació arribi a tots els alts responsables del Servei. Fins ara s'han realitzat dues edicions dels cursos. 🚒

Passats deu anys des de l'inici de la guerra, dos representants de Bombers de Barcelona van viatjar el passat maig a Sarajevo. Lluís Mir i Amado Rodríguez van contrastar el canvi sofert pels Bombers d'aquest país, en els últims temps.

← Els dos bombers barcelonins amb el llibre "Força Sarajevo"

10 anys més tard, a Sarajevo

Un dels membres del primer comboi Barcelona-Sarajevo l'any 1992, va ser el bomber Amado Rodríguez. La seva experiència es recull resumidament en el llibre "Força Sarajevo", que es va presentar el passat mes de maig a la ciutat balcànica, amb motiu del desè aniversari de l'inici de la guerra. A la presentació no hi van faltar el mateix Amado Rodríguez i Lluís Mir, en representació de Bombers de Barcelona.

Tan bon punt van assabentar-se del viatge, van preparar material per dur (en avió i a mà) als col·legues de Mostar: un parell de botes del núm. 46, tres jaquetes, una corda de niló d'escalada, dos fanals amb carrega-

dor o uns guants de protecció, entre altres estris. **"Un cop a Mostar –comenta Rodríguez– ens van adreçar a un indret diferent del que recordava, ara estan prop de la universitat i tenen una caserna nova, amb una dotzena de vehicles usats però en bon estat, donacions de diferents cossos de bombers d'Europa.** Després de lliurar el material, van demanar per un vell amic, en "Bató": **"malaauradament, no estava de servei i no el vam poder saludar, però ens vam assabentar del què vol dir "Bato", que es pot traduir per "trempat" o "eixerit".**

Després de donar un tomb, van dinar amb la colla. L'endemà, tornaven a Barcelona. 🚒

Solidaritat amb els bombers de Bielorússia

En l'accident nuclear de Xernobil van morir 1.500 bombers i Bielorrússia va ser la part més contaminada. Encara avui hi ha pobles tancats i molta gent pateix les conseqüències.

Un bomber de la Zona Franca, va estar al quarter de Minsk. **"En la visita, explica Jesús Romero, vaig veure que conservaven en perfecte estat vehicles i material amb més de 30 anys, per això vaig adreçar-los a la Direcció de Bombers i al Departament de Barcelona Solidària".** El quarter ha escrit una petició per rebre qualsevol donació i ha enviat una carta d'agraïment a l'Alcalde Joan Clos, per la tasca humanitària de Barcelona, entre altres gestos d'agraïment. 🚒

⇒ Aquesta imatge va rebre dos guardons: el premi "Bombero de Oro" a Badajoz l'any 1996, i el Premi del Concurso Nacional de Fotografía, el 1995. És de l'incendi de Fecsa, al barri de Sant Andreu

Fa més de 20 anys que Joaquim Pol, fotògraf apassionat dels bombers, ens acompanya amb la seva càmera, copsant imatges de la nostra tasca. Les seves fotos són la visió gràfica d'algú que admira i entén la feina dels professionals del foc.

↓ Amb la fotografia "Túnel de foc" va guanyar el primer premi del II concurs de fotografia de la revista Emergencia 112, l'any 2000

⇒ Primer Premi del IV concurs de Emergencia 112. El títol de la foto és: "Las manos del bombero"

Per fer fotografia de bombers has d'estar molt implicat en la seva feina, conèixer-la bé i poder anticipar-te a les seves reaccions.

18

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Fahrenheit (FRH): Com va sorgir la teva afecció per la fotografia de Bombers?

Joaquim Pol (JP): Les primeres fotografies que vaig fer dels bombers són de l'any 74, amb l'excusa d'uns treballs per l'escola. Arran d'aquest primer contacte amb bombers vaig començar a treballar amb la revista que feien aleshores, "Alarma". Des d'aquell moment, vaig començar a especialitzar-me en emergències.

FRH: Perquè aquesta temàtica?

JP: Amb aquells primers contactes, vaig veure que es podia desenvolupar un treball molt bo amb fotografia d'emergències i que el tema donava molt gràficament. A principis dels 80, vaig començar a col·laborar amb alguns diaris, com el Periódico i el Catalunya Express -entre d'altres que ja han desaparegut-, però cada vegada em vaig especialitzar més en el tema de bombers i emergències, i és per això que

Joaquim Pol un fotògraf amb cor de bomber

vaig començar a cercar vies per comercialitzar aquestes fotografies, com agències i revistes especialitzades. Actualment faig de corresponsal d'algunes revistes espanyoles com "Emergencia 112" i "Fuego", però també esporàdicament a nivell internacional amb "Fire International" (Anglaterra), "UB Verlag" i "No-truf 112" (Alemanya) i "Fire House" (EUA). Tot i que en principi aquestes revistes són reticents a publicar notícies d'aquí, han recollit alguns serveis de Barcelona i d'altres treballs nostres.

FRH: Com han estat les teves relacions amb Bombers al llarg d'aquests anys?

JP: Sempre he tingut bones relacions amb aquesta casa. L'única ocasió en què recordo que em van prohibir l'entrada a Bombers va ser l'any 1976, quan l'entitat es va militaritzar, arran de les vagues de l'any contra la política de Viola. Aquesta circumstància, però, només va durar una setmana.

FRH: Com funciona la fotografia d'emergències a nivell estatal?

JP: A la majoria de països, els cossos de Bombers tenen el seu

propi departament de fotografia. En el cas d'Espanya també és així, i no tinc coneixement que hi hagi fotògrafs que treballin fora d'aquests departaments com a fotògrafs d'emergències professionals de manera independent. Jo he après de veure com treballen aquests fotògrafs. Suposo que la meua és una figura única. Potser caldrien més fotògrafs que es dediquessin a emergències, perquè cobrir aquests serveis requereix molta dedicació.

FRH: Com t'assabentes de les emergències?

JP: Depèn. Em truca molta gent que em coneix, com els bombers, o bé me n'assabento fent escàners de freqüència amb l'emissora. Però bàsicament és gràcies a les relacions. Amb els anys, he aconseguit una bona xarxa de contactes que m'avisen quan hi ha una emergència. I de la mateixa manera que ells em tenen en consideració, jo respec-

to aquestes fonts d'informació i, per exemple, no vaig a vendre les fotos que se'm permeten fer des de Bombers, a d'altres diaris ni a revistes.

FRH: Com actues davant una emergència on acompanyes a Bombers?

JP: Per fer fotografia de bombers has d'estar bastant implicat en la seva feina, conèixer-la bastant i poder anticipar-te a les seves reaccions. Saber què passarà i on t'has de situar per fer les fotos. Sempre intento desmarcar-me i "anar per lliure", em fixo amb les reaccions, les cares, etc. Una expressió de preocupació em dona pistes de com està la situació. És com tot, l'experiència és la clau.

FRH: Com ha evolucionat la teua visió fotogràfica del servei de bombers?

JP: Són quasi trenta anys d'experiència a Bombers de Barcelona. He viscut de tot, anècdotes alegres i tristes, i això m'ha fet evo-

lucionar. Quan vaig començar, veia el tema des del punt de vista de la informació, pensava que ho havia de fotografiar tot i potser em comportava d'una manera més freda. Però amb els anys m'he anat identificant cada vegada més amb les persones que pateixen les desgràcies i ho he viscut molt directament. Això m'ha marcat una mica i procuro sempre evitar les fotos que podrien ser desagradables; no retrato una persona morta si no és imprescindible. Mentre els bombers treballen els faig les fotos, però en el moment que acaba el rescat, la foto d'aquella persona que s'ha rescatat o aquella imatge esfereïdora l'evito, perquè per mi i la meua feina no té cap sentit. Intento no ferir la sensibilitat de ningú. Prefereixo destacar el treball de bombers i la part humana d'aquesta tasca.

FRH: Amb la teua visió de més de 20 anys compartint serveis, com creus que ha evolucionat la

19

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

⚡ Explosió de gas al carrer Comte Borrell. La imatge va ser premi "Bombero de Oro" al concurs de Badajoz, l'any 1993

El perfil

Joaquim Pol és membre de la IFPA, l'associació internacional de fotògrafs d'incendis, que funciona als Estats Units, i està formada pels fotògrafs de bombers i de la policia. Les seves fotografies han estat reconegudes en diversos certàmens, com els dos guardons "Bombero de Oro" del concurs de Vídeo fuego a Badajoz, o els dos primers premis del concurs de la revista Emergencia 112. Pol és un home tranquil i apassionat de la seva feina. Els bombers el consideren un company més i reconeixen que ha estat una peça clau en l'elaboració de l'arxiu d'imatges Bombers de Barcelona.

feina de bombers?

JP: Ara tot està molt més tecnificat. Potser trobo a faltar el tarannà més humà d'abans, el d'aquells bombers de fa trenta anys enrere, el contacte amb els veterans, les xerrades, el caliu... però això és un fet que ha canviat a totes les feines. També tinc la sensació que abans hi havia molts més serveis greus. Estadísticament ha augmentat el nombre de serveis, però la importància s'ha rebaixat i suposo que la clau ha estat la prevenció. Abans cada setmana teníem un foc d'importància.

FRH: Recordes algun foc de manera especial?

JP: Com a incendis importants, d'aquells que deixen marca, recordo el de L'Escala l'any 1978, un incendi fruit d'un acte terrorista i en el que hi va haver morts. També recordo l'incendi dels grans magatzems Torrents, un edifici de diverses plantes a la Gran Via, entre el Passeig de

Gràcia i la Rambla Catalunya. El foc va cremar totes les instal·lacions i va ensorrar-se gran part de l'edifici, en un matí d'un dia laborable. En el Port, recordo l'incendi del Popi, un vaixell carregat de productes inflamables, que va explotar, però personalment, el què més em va xocar va ser quan va bolcar la barca dels mariners americans al Port i va haver uns cinquanta morts.

FRH: Has patit algún ensurt?

JP: Si, en l'incendi a un comboi de metro a l'estació d'Urgell, fa anys. Quan el foc ja estava apagat i es va posar en marxa l'electricitat, hi va haver una explosió i jo encara no havia sortit de les vies, estava fent fotos... Ho recordo com un moment d'ensurt, vaig pensar "cames ajudeu-me".

FRH: Com creus que et veuen els Bombers?

JP: Suposo que em veuen com "el fotògraf". En general la majoria em coneix, però no tots perquè el col·lectiu és molt gran.

He procurat tenir una bona relació amb tothom. A més, sempre he tingut molta cura amb la imatge que es dona de bombers en les fotografies que faig. Qualsevol cosa que cregui que desmereix la imatge o no considero apropiada ja no surt.

FRH: Pregunta de rigor: has volgut mai ser bomber?

JP: Durant uns quants anys, vaig participar a les campanyes forestals amb Bombers de la Generalitat, però la veritat és que, tot i que la feina és molt maca i m'agrada, els meus sentiments estan molt més amb la fotografia d'emergències. Quan anava a apagar focs, el que tenia al cap era: "ostres, si hagués portat la màquina, haguessin sortit unes fotos genials..." Aleshores vaig decidir que m'interessava la fotografia. Potser hagués pogut compatibilitzar les dues coses en un altre país, com als EUA, on és destinen més recursos a la fotografia d'emergències. 🚒

El nou Parc de Llevant aposta per l'energia solar

El parc més ecològic de la ciutat estarà situat al carrer Castella, entre l'avinguda Diagonal i el carrer Pere IV. Tindrà una superfície construïda de 1.822 m², repartits en dues plantes i un altell, a més d'un pati interior de 5.500 m².

Josep Barjuan

Amb l'aprovació, l'estiu de 1999, de la nova Ordenança Solar Tèrmica, la ciutat de Barcelona va fer una clara aposta cap a l'aprofitament de l'energia del Sol i vers la sostenibilitat. Des de Bombers de Barcelona, es

va voler participar en aquest compromís amb el mediamient, i es va posar en marxa un projecte per al nou Parc de Bombers de Llevant que incorpora un sistema de captació solar per satisfer fins al 60% de les necessitats tèrmiques de l'edifici, referents a aigua calenta i sanitària. Actualment està en construcció

Dades amb l'energia solar

- Temperatura del circuit solar: de 40 a 60° C en condicions de consum estable
- Hores d'aprofitament solar anual a Barcelona: **3.200**
- Hores d'aprofitament solar anual a Berlín: **1.700**
- Estalvi econòmic anual (caldera de gas): **1.500 euros**
- Estalvi econòmic anual (caldera elèctrica): **1.800 euros**

← Imatge de la façana en construcció del nou parc

← Els panells quedarien instal·lats com en aquest edifici que mostra la fotografia

↓ Maqueta de l'edifici del nou Parc de Llevant

ment del col·lector solar. D'aquesta manera ofereix major flexibilitat en la integració del sistema de captació solar dintre de l'estructura arquitectònica de l'edifici, i sobretot un major aprofitament de les hores de sol.

Funcionament

La instal·lació del dispositiu de captació solar està formada per dos circuits, el circuit primari solar i el secundari de consum. El conjunt de plaques solars del circuit primari escalfen el líquid caloportador que circula pel seu interior i aquesta calor és la que es traspasa al circuit secundari de consum mitjançant un intercanviador de plaques que en fa la transferència. Així, l'energia queda emmagatzemada en el circuit secundari de consum, que a través de dos acumuladors (un solar i un altre de caldera) recull tota l'energia solar

generada durant la jornada i a més en manté una reserva. L'acumulador solar és el que proporciona l'energia en circumstàncies de normalitat, mentre que el de caldera és el que s'encarrega de subministrar el complement d'energia en els casos en què no hi hagi prou amb l'acumulador solar.

Aquests mecanismes alterns es fan funcionar mitjançant una central de regulació, que en funció de la informació subministrada per sondes de temperatura ubicades estratègicament, actua sobre les bombes i fa funcionar la instal·lació.

Tenint en compte que a Barcelona tenim unes 3.200 hores de llum solar aprofitable, amb aquest sistema de captació podem arribar a estalviar quantitats d'entre 1.500 i 1.700 euros cada any, depenent de si comparem la despesa comprovada amb el sistema d'aprofitament de l'energia solar amb una cal-

S'estalviarà anualment l'equivalent a 2.500 m³ de gas natural, fet que reduirà en 3.000 tones l'emissió de CO² en els propers 20 anys

dera de gas o una elèctrica.

Amb aquest projecte s'espera que el sistema d'Energie Solaire cobreixi totes les necessitats energètiques de calor del nou Parc de Llevant durant els mesos amb més insolació i una bona part d'aquestes necessitats durant la resta de l'any, quan sigui recolzat en aquesta tasca per una caldera de gas convencional. Però sobretot, es pretén fer un pas endavant en la construcció d'un món verd on hi tinguin cabuda els compromisos amb el medi ambient, com el que ha adquirit Bombers de Barcelona. 🚒

← Imatges de la Zona '0'. La tristesa i la desolació encara és palesa tants mesos després

Els caps han estat els més afectats, en el WTC es va perdre el millor del Departament

Els ascensos quasi obligats no s'han celebrat, d'altres ho han deixat perquè no podien suportar la pressió

FDNY: L'àngel de la guarda de Nova York

Ignasi Pérez Lacave

En sortir de l'aeroport JFK m'espera un 4x4 aparcant en zona prohibida. No té cap multa, perquè, tot i ser privat, porta les plaques de cotxe oficial. Un cop assegut al seient del costat del conductor, veig un ordinador, ràdio i un equip que controla les sirenes camuflades. Sóc al cotxe d'un Cap de Bomber de Nova York i anem en direcció a una de les seves estacions a Brooklyn. Amb els bombers d'aquesta ciutat conviuré uns quants dies i, enca-

Amb els ulls incrèduls de qui no ha vist la tragèdia, Ignasi Pérez, home vinculat i conegut a Bombers, explica la seva visita a la Zona 0 de Nova York, passades unes setmanes des del fatídic dia. Amb ell coneixem la realitat dels bombers del FDNY després del 11-S.

ra que sóc un estrany, es comporten amb una familiaritat sorprenent.

La primera parada és l'estació E290/L103. En arribar, m'adverteixen que si vull anar amb ells en sortides reals, el meu lloc serà entre el xofer i l'oficial, a la part davantera del camió auto-escala. Darrere d'ells, quatre bombers, orgullosos de ser-ho, em comenten que són l'estació de bombers més enfeïnada del FDNY, amb 5.000 sortides cada any, només del vehicle bomba.

Sopo amb els nous companys unes cloïsses gegants, llet i pa d'all. Abans que pugui preparar les meves càmeres ja hi ha una primera sortida, arribo tard. No passa res, hi haurà més sortides. Després, un parell d'accidents de cotxe, dos focs, diversos ascensors, falses alarmes i una inundació. Ningú no em parla de l'11 de setembre. No és tabú, però prefereixen comentar la temporada de beisbol que està

aleshores a punt de començar. Ja en un clima de més confiança, al dia següent em mostren fotos de dos excompanys que fa poc que van traslladar a una altra estació, i sense estar de servei es van presentar al World Trade Center (WTC) tan bon punt va començar la tragèdia. Mai més van tornar.

Després de l'entrenament es fa la compra, que hem de deixar a mitges perquè allà es va a comprar amb el camió i ningú es queda al Parc. Afortunadament, el menjar no és interromput per cap trucada. Toca paella en honor meu. De color groc intens, picant i feta en una olla, però els dic que està molt bona i que quan vinguin a Espanya tastaran quelcom semblant.

Arribada d'un novell

A la tarda, arriba un "novell". La seva cara és de pànic i duu la

roba neta i lluent. El seu torn comença a les sis de la tarda, i tot i haver passat un intens entrenament de 13 setmanes, sembla no saber què ha de fer. Aquesta nit no podrà dormir, i davant del televisor, m'explicarà que abans estava a la Policia. No hi ha bromes per al novell. Ni per a ell ni per als 450 que s'hi han incorporat des de l'11 de setembre, dels quals 150 no van acabar el curs d'entrenament a l'Illa de Randall. El mateix 12 de setembre, 343 nous bombers es van incorporar a totes les estacions on calia gent. Quan es va iniciar un nou curs, es va doblar el número d'alumnes. 300 "probies" sabien que en el 2002, acabarien suplint les víctimes.

Tots els bombers ho han tingut difícil, però els caps han estat els més afectats. En el WTC es va perdre el millor del Departament. El Cap **Peter Ganci**, el capellà **Mychal Judge** i alguns dels més destacats comanda-

ments d'un dels Serveis més professionals del món, com **Donald Burns**, **Ray Downey** o **Patrick Brown**.

Ja a Manhattan, arribo a una estació més tranquil·la, però no menys singular. El 165 del carrer 51 Est, entre la 3ª Avinguda i Lexington. Les flors s'amunteguen a la porta, han perdut deu companys. Una petita nota a la pissarra de la cuina anuncia sense massa pompositat que demà serà el funeral de John, amb l'adreça i res més. En les últimes setmanes, han anat a molts altres funerals i encara els en queden més. Aquesta vegada, cap ascens no s'ha celebrat. Gairebé tots coneixien els que han acabat substituint. Altres no han pogut suportar la pressió i ho han deixat. Veure objectes i imatges que recorden tot el dia la convivència passada, pesa molt. I tampoc els que n'han sortit vius estan millor. Perquè ells es van salvar i el seu com-

↓ Dos bombers a l'antiga estació de Liberty, que després de l'atemptat es va convertir en un magatzem per als que treballaven a la Zona 0

Les xifres del FDNY

Nº de bombers	14.000
Habitants de Nova York	8 M
Actuacions realitzades*	437.021
Temps de resposta (truc + recorregut)	4'40"
Sortides d'ambulàncies *	1.281.977

*xifres de l'any 2001

pany dos metres darrere d'ell no. Tot plegat crea bastants dubtes i sentiments de culpa. Certs informes rebel·len que tot i així van ajudar a evacuar a 25.000 persones. Encara que fos una xifra menor, el que importa és què són, no el que fan.

De camí cap a una altra estació molt més lluny ens aturem a la Fire Zone. Aquí l'alegria contrasta amb els esdeveniments d'uns carrers al sud, on alguns infants tenen l'oportunitat de conèixer unes quantes coses sobre la feina dels bombers: hi ha mig camió i tot l'equipament que s'usa en les intervencions. Després un bomber simula arribar a un incendi i els explica perquè s'ha creat i què han de fer per prevenir-lo. Ells no saben com és de dur però, com a qualsevol lloc del món, de grans volen ser bombers.

La fisonomia dels carrers canvia més al Nord, amb l'asfalt ple de forats i cap botiga de luxe.

L'estació E69/L28/BC16 es diu Harlem Hilton. Aquí l'11 de setembre els va agafar més lluny i no van perdre a cap company, però sí a d'altres que havien passat per aquest parc en el núm. 248 del carrer 143 Oest.

En aquesta estació les sortides de nit són freqüents. A les cinc del matí, els bombers han d'entrar en un apartament on el foc ha començat al llit de l'habitació de matrimoni. Els materials inflamables com la fusta dels envans han fet la resta. Els bombers han de foradar literalment totes les parets per no "oblidar" cap foc ocult. Uns veïns tranquil·litzen la família en dir que van veure sortir al nebot del pis poc abans del foc. A l'escena apareix poc després un vehicle d'un investigador del FDNY. Es coneixen com "Marshall", i duen pistoles com els policies. Investiguen les causes que provoquen el foc i, si poden, detenen el culpable.

A Nova York qualsevol hora és nefasta per conduir. És hora punta, vaig amb un cotxe oficial i això és un avantatge. El cotxe és vermell amb tres bandes laterals, una blanca i dues grogues. El meu xofer em comenta que haurien de ser negres. La gent em mira en creuar, alguns fins i tot em saluden, i els més agosrats s'apropen i elogien a Mike, que condueix i em va explicant com ell i altres companys van viure aquell dia fatídic de la seva ja llarga història. La gent els diu herois i encara els donen ànims pel que va passar. Els ciutadans de la 'Big Apple' es vanaglorien de tenir un del Cossos de Bombers més carismàtics del país, ells per la seva banda, volen oblidar com abans millor.

Aparquem a Murray St, a l'extrem Nord del què s'anomena la Zona 0, i completament oposats a l'estació de Bombers de Liberty ST (anomenada 10/10 en el seu argot, per albergar el

↓ La velocitat dels camions depèn sempre del trànsit, fins i tot tenint el seu propi carril (Fire Lane), és difícil moure's en el caos circulatori

⇒ Interior de la cabina d'un camió dels Bombers de Nova York

ZONA "0"

Les xifres són inexactes, però en total s'han trobat prop de 1.000 cossos entre les runes

camió 10 i l'escala 10).

Aquesta estació és l'únic edifici de dues plantes de la zona, en ple districte financer on els gratacels són tan normals com les parades de hot-dogs. Pels bombers aquesta estació no és una més. A dintre ja no hi ha ni la bomba 10 (el camió que porta l'aigua) ni l'escala 10 (el vehicle amb autoescala). Tota l'estació és un gran magatzem per als estranys habitants de la zona 0, on poden trobar llanternes, cascos, botes, guants, impermeables i moltes banderes i bosses negres. No pregunto, sé que són per a senyalitzar la localització de restes humanes.

El mirador de la Zona 0

Com que és l'edifici més baix de la zona i disposa d'una privilegiada vista del que era el World Financial Center, el fan servir com a mirador. Quasi cada

dia reben la visita d'una vídua o família d'un ex company, a la que el cap de torn li explica com es van desenvolupant les feines de recuperació de cadàvers i el procés posterior de treure les runes. Quan una família està "a dalt", a baix es nota. Ningú no alça la veu, ni es parla de com van les coses a la zona Nordest de la Torre Nord, i al sud de la Torre Sud. Aquestes parts han estat les que han quedat per al final. Pels gossos, saben que hi ha cossos, però han d'esperar a apuntalar les restes i llavors començar a buscar.

Davant de l'estació, la setmana anterior havien trobat 70 cossos, i només de bombers. A part policies i civils. Fins a 343 (el total de desapareguts del departament de bombers) encara en falten en el moment de la meua visita uns 190. Les xifres no són exactes, ja que diversos equips treballen en varies zones a la vegada. En total només se

n'han trobat prop de mil cossos.

La resta de la zona és una immensa esplanada no molt diferent d'una obra monumental. A Nova York tot és així, grandios. Tot no, l'olor i les cares dels rescatadors i obrers no admeten exageracions. En aquest lloc la tragèdia es palpa, s'olora i se sent. No hi ha lloc pel somriure, ni pels ànims. A dintre es viu la tristesa. Fora, la salutació del policia o el militar dels controls, et fa tornar un altre cop a l'altra realitat de la ciutat. Una realitat paral·lela que encara que és semblant és més dramàtica, amb els japonesos i locals llegint els milers de notes que s'amunteguen a Church ST i els voltants de St Paul's Chapel.

No molt lluny d'allà, a Wall ST, el tràfec és l'habitual. Encara que a l'Ajuntament oneja de nou la bandera que van recollir de la Torre Nord. Acaba de tornar d'Afganistan, portada pels Marines. 🇺🇸

Ruta per Cantàbria

Els membres del Cau del Jubilat van organitzar a principis del mes de juny una estada d'una setmana a Cantàbria. Van visitar diferents indrets i parcs naturals de la província.

De l'11 al 17 de juny, el Cau del Jubilat va organitzar una excursió a Cantàbria. Van participar divuit, amb les seves esposes, tres vídues de bombers, uns pocs amics i, tres bombers que encara estan de servei actiu.

Amb estada fixa a un hotel de Isla, al Cabo de Ajo, no lluny de Santander, es van fer diferents sortides per copsar

el millor d'aquesta regió: la costa des de Castro Urdiales fins a San Vicente de la Barquera, passant per Santoña, Santander, Santillana del Mar, Comillas o Ribadesella, ja a Astúries. També van visitar l'interior de la nova cova i museu d'Altamira, el Parque de la Naturaleza de Cabárceno, el santuari de Covadonga per Cangas de Onís o els Picos de Europa pel congost de La Hermita fins a Potes i Fuente Dé, entre altres interessants llocs.

A banda de l'interès turístic del viatge, per als participants, el millor ha estat el fet d'haver compartit el descobriment (o el redescobriments) de llocs bonics i interessants amb gent amb qui, de sempre, tenen moltes coses en comú. 🍷

↓ Foto de "l'expedició" al complet, al Parque de la Naturaleza de Cabárcena.

De la meua vida a Bombers

Ricard Mont i Torner

Quan vaig tenir notícia de l'existència del Cau del Jubilat, m'hi vaig associar i, havent conegut la revista, he volgut relatar una experiència important en la meua vida a Bombers.

Sóc de la promoció del 1950, i els fets que explicaré van succeir el 1963. De feia temps hi havia malestar entre el personal pel baix sou que cobràvem, per això vam acordar no rebre la mensualitat fins que l'alcalde de la ciutat ens volgués atendre per plantejar-li la nostra situació.

El regidor delegat dels Bombers va reunir-nos per parlar amb ell, i sembla que el "xivato" de torn ja havia informat que jo era el designat per parlar en nom dels companys. Així doncs, dirigint-se a mi va iniciar un patètic discurs exposant que gràcies a ell teníem a Barcelona una extensa xarxa de boques de 100 mm. No em vaig poder contenir, el vaig tallar i li vaig dir que érem allà per parlar de la nostra situació econòmica, que afectava greument a les nostres famílies. Mirant-me fixament va dir-me: **"tu ets el Capità Aranya"**. Tampoc vaig deixar-lo seguir, contestant: **"i tu no tens la més mínima educació, ni prou categoria per ser el nostre delegat a l'Ajuntament"**, afegint que, per part meua, la reunió s'havia acabat.

Veient que no complia les

instruccions que sens dubte havia rebut, va demanar disculpes i ens va dir què volíem, encara que segons ell no era possible veure l'alcalde, perquè tenia l'agenda molt plena.

Malgrat tot, vint-i-quatre hores més tard l'alcalde ens rebia al seu despatx. En Porcioles va dir-nos que tenia una gran estima pels bombers, i que faria tot el que fos al seu abast per trobar solució als nostres problemes. Quan li vam exposar la nostra situació, va contestar que, de moment, no podia fer res, però que sempre ens faria un favor si podia. Agafant-li la paraula, vaig dir-li que visqués un mes amb el meu sou i jo viuria amb el seu. La seva contestació va ser que tenia molts compromisos oficials que no podia eludir (com si fos ell qui pagava les despeses de representació). Vaig recor-

dar-li encara que els macers de l'Ajuntament, sense cap dels riscos que teníem nosaltres, cobraven el doble que els bombers.

Titllat de comunista

Pocs dies després van citar-me a l'Ajuntament, on el primer tinent d'alcalde en funcions va dir que jo havia estat recomanat al senyor alcalde per ascendir a caporal, però que ja podia oblidar-me'n ja que era clar que no era **"addicte al règim"**, sinó el **"clàssic arrossegador de masses i un comunista"**. Vaig tenir prou serenitat per dir-li que si defensar els drets propis i dels companys pel benestar de les famílies era ser comunista, doncs que sí, que sense cap mena de dubte jo era comunista, i vaig sortir disparat del seu despatx, sentint encara l'amenaça que ja tindria notícies seves.

I les vaig tenir, però per me-

diació d'uns personatges, comandaments intermedis, convençuts de fer mèrits si feien la vida impossible a qui no era ben vist per qui manava. Em van traslladar del parc Central de la Sagrera, amb el primer objectiu de separar-me dels companys que amb mi portaven el cas del sou dels bombers. Tot i que van haver d'anul·lar el trasllat, em van imposar, però, els serveis que més poguessin molestar-me. Els suposo prou mesquins per creure que feien el que pertocava, potser per correspondre a aquells que els havien fet pujar. Per la meua part he procurat oblidar-los.

Amb tot, l'atmosfera va fer-se'm tant irrespirable que, sense cap persona influent que em protegís, em vaig veure forçat a demanar l'excedència i, curiosament, me la van concedir indefinida, quan aleshores l'Ajuntament les donava per un any, com a molt. El meu reingrés, al

cap d'uns anys, va ser inoblidable, i vaig ser acollit com ja no esperava ser-ho.

Malgrat les dificultats viscudes, estic satisfet de ser com sóc i, sobretot, d'haver estat membre del Cos de Bombers de Barcelona, on vaig tenir uns companys tan eficaços, honestos i valents, que oferien si calia la seva vida per salvar la dels altres. El contacte amb ells va ensenyar-me a ser un bomber més i després m'ha servit, per ajudar a qui ho necessités.

M'adono ara que no he esmentat la resolució de les nostres reivindicacions. Mentre jo estava d'excedència, l'autoritat competent va trobar la millor solució: va militaritzar el servei, i tant l'augment de sou com qualsevol altra reivindicació van quedar aparcades.

Una forta abraçada a tots els que em recordeu, i també a tots aquells companys a qui no he tingut el plaer de conèixer. 🍷

JOCES MUNDIALS DE POLICIES/BOMBERS BARCELONA 2003

FITXA DE PRE-INSCRIPCIÓ

CÀRREC:

CODI POSTAL:

CIUTAT:

COS:

PROVÍNCIA:

NOM I COGNOMS:

PAIS:

TELÈFON:

DIRECCIÓ

FAX:

E-MAIL:

Si envieu aquesta fitxa correctament complimentada rebreu el llibre d'inscripcions dels Jocs Mundials de Polícies i Bombers.

30

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

L'organització dels X Jocs Mundials de Polícies i Bombers, que se celebraran del 27 al 3 d'agost de l'any 2003, segueix avançant per satisfacció d'aquells que havien dipositat la seva confiança en Barcelona com a seu dels World Police & Fire Games.

La visita que el passat mes de maig van realitzar Duke Nuhys, president de la Federació dels WP&FG, i diversos dels seus directors, a les oficines del comitè organitzador dels WP&FG Barcelona 2003 del carrer Lleida 30, va significar un pas ferm cap endavant en els preparatius de Barcelona com a seu dels Jocs.

Els membres de la Federació van fer una valoració positiva de la feina realitzada a Barcelona fins ara, i van encoratjar i animar al comitè organitzador a complir els terminis establerts i els compromisos adquirits amb la Federació.

Des d'aquestes pàgines us re-

L'organització dels Jocs Mundials avança a bon ritme

cordem que les inscripcions als Jocs Mundials s'iniciaran a partir del mes d'octubre, per això tots els interessats en participar hauran de fer-ho mitjançant el llibre d'inscripció.

Per tal de rebre aquest llibre d'inscripció ens heu de fer arribar la fitxa que us adjuntem més amunt al número de fax : 93 228 98 82.

També podeu trobar més informació sobre els Jocs i els diferents esports a la web www.2003wpfg.org, o mitjançant el telèfon 93 423 70 00, o els següents correus electrò-

Els membres de la Federació van fer una valoració positiva de la feina realitzada fins ara i van encoratjar el comitè organitzador a complir els terminis

nics: info@2003wpfg.org i/o esports@2003wpfg.org

Si voleu col·laborar com a voluntari, envieu les dades a: voluntaris@2003wpfg.org . 🚒

XVI Marxa Cicloturista Internacional de bombers

Bombers de Barcelona va participar amb 11 bombers i dos vehicles de recolzament en la 16ena edició de la Marxa Cicloturista Internacional de Bombers, que aquest any se celebrava a Múrcia, coincidint amb el desè aniversari de la creació del consorci de bombers de la regió.

La prova se celebra des del 1985 i des de llavors ha mantingut la mateixa estructuració en quatre etapes de 100 quilòmetres cada una. La propera edició es farà a Mallorca el maig del 2003. 🚒

Carta de Michael Djaba

M'ha alegrat molt veure l'esforç i la generositat dels Bombers de Barcelona amb Àfrica, concretament amb la localitat de Bakou. En aquest poble, s'acabarà un dispensari que ja s'havia començat a construir amb els diners recaptats en una fantàstica actuació de "Full Monty", durant la Fira d'abril. Voldria donar les gràcies a tots els que us heu compromés a realitzar aquest projecte de vida, i assegurar-vos que respectarem les vostres intencions. Tant de bo poguéssiu ser-hi tots el dia de la inauguració! Gràcies a tot el Cos de Bombers i fins aviat.

L'ACE finança el projecte d'un dispensari a Bakou

Dos anys després de la seva formalització com a ONG, l'ACE ha assolit el seu primer projecte d'ajut humanitari, finançant la construcció d'un dispensari-hospital a Bakou (Camerun) amb la recaptació de fons a la caseta de la Fira d'abril.

El passat 27 de juny, representants de l'ACE Bombers van lliurar 12.000 euros al president de l'ONG camerunesa Kentaja Camerun i capellà de Bakou, el pare **Michel Djaba**, per la construcció d'un dispensari-hospital al poble de Bakou, al Camerun. Aquesta xifra es va aconseguir en la recaptació de diners que es va fer durant els dies de la Fira d'abril de Barcelona, celebrada al recinte

de la Mar Bella el mes de maig.

L'ACE vol agrair a tots els bombers que van col·laborar en la fita, tant aquells que van ajudar desinteressadament amb el seu esforç, com els que van passar per la carpa de Bombers a la Fira per fer despesa i incrementar els ingressos per al projecte solidari. També a la prefectura de Bombers, que va contribuir amb 1.800 euros pel muntatge de la carpa de Bombers. 🚒

↓ Durant la seva estada a Barcelona, el pare Michael Djaba va visitar la caseta de la Fira d'abril de Bombers

Al juliol es defineixen els 30 candidats a Bombers

El concurs d'oposició per a la provisió de 30 places de bombers del Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament de l'Ajuntament de Barcelona, enllesteix aquest juliol la realització de les proves d'ofici escollides pels aspirants. Quan s'acabin les proves, i segons el resultat obtingut un cop sumades les puntuacions atorgades en les fases d'oposició i de concurs, els trenta primers classificats passaran a les proves mèdiques, que seran eliminatòries i s'efectuaran de conformitat amb l'annex IV de les bases del concurs oposició, amb nota d'apte o no apte.

Els 30 aspirants amb millor puntuació i declarats aptes en la prova mèdica, seran nomenats a proposta del Tribunal, funcionaris en pràctiques.

Acabades les proves mèdiques, els aspirants seguiran el procés d'incorporació en tres fases. La primera passa per un curs de formació selectiu a l'Escola de Bombers i Seguretat Civil de Catalunya, que durarà tres mesos a raó de 32,5 hores setmanals. Aquest curs es qualificarà de 0 a 10 punts i caldrà assolir-ne com a mínim 5. El següent estadi constarà d'un curs d'adaptació, també de tres mesos i 32,5 hores setmanals –en horari diurn–, que es farà a Bombers de Barcelona i també es qualificarà amb apte o no apte. L'últim pas serà un curs de pràctiques de tres mesos, adscrits a un torn i parc amb horari d'intervenció, que igualment es valorarà com apte o no apte. Els candidats han de superar totes les fases.

El 15 de març van arribar a Barcelona tres bombers del Cuerpo de Bomberos del Este de Caracas, Veneçuela. Dos d'ells, **Diógenes Vera** i **Francisco Redondo**, es van quedar fins el 12 d'abril, allotjats al Parc de l'Eixample i convidats per Bombers de Barcelona.

Durant l'estada es van programar una sèrie d'activitats enfocades a conèixer el funcionament del servei de Bombers, d'investigació d'incendis i d'altres organitzacions relacionades. Van visitar els diferents parcs de la ciutat de Barcelona, així com el Parc de Bombers d'Andorra, l'Escola de Bombers de la Generalitat de Catalunya, la Policia Científica, l'Institut Nacional de Seguretat e Higiene en el Treball (INSHT) i el Labora-

Visita de Bombers veneçolans

tori General d'Assaigs i Investigacions (LGA). També van ser testimonis de la presentació del nou furgó químic J15 de Bom-

bers de Barcelona i van poder entrevistar-se amb el responsable de diferents departaments del SPEIS.

Els barris de Collserola es doten d'un Pla d'Autoprotecció

Per la seva proximitat i connectivitat amb zones de bosc i vegetació, els diferents barris ubicats a la zona de Collserola (Vallvidrera-Mont d'Orsà, Cim del Tibidabo, El Rectoret, Mas Sauró, Mas Guimbau i Font del Mont) presenten un risc potencial d'incendi superior al d'altres zones de la ciutat.

Ateses aquestes circumstàncies, des de l'Ajuntament i el Consorci del Parc de Collserola, amb el suport i la col·laboració de la resta d'administracions competents (Diputació i Generalitat), han implantat, en el marc del Pla Integral de Prevenció d'Incendis Forestals, un conjunt de mesures encaminades a garantir les màximes condicions de seguretat a la zona. En aquest sentit, l'Ajuntament i les associacions de veïns han treballat recentment en l'elaboració dels plans d'autoprotecció contra incendis forestals de cadascun dels barris de l'àrea, que apleguen uns 4.000 ciutadans.

L'Agrupació Mont d'Orsà de propietaris i veïns de Vallvidrera ha publicat ja el seu "Manual d'informació i autoprotecció". El llibret estableix el Pla d'Autoprotecció d'aquesta zona i dona alguns consells d'actuació en cas d'una hipotètica situació d'emergència.

Un Sant Joan tranquil

La festa de Sant Joan va transcórrer sense incidències greus a Barcelona. La xifra de sortides i el desplegament de Bombers van ser molt més baixos que en altres anys.

Va haver un incendi en un habitatge del carrer Badal al barri de Sants cap a la mitjanit, però deu minuts més tard havia estat apagat pels Bombers. No hi va haver danys personals.

La resta d'actuacions per incendi sumen 154 extincions: 18 fogueres, 65 contenidors, 42 tanques, vegetació i brossa; 10 vehicles a la via pública, més 19 incendis sense classificar.

Quant a salvaments, a la plaça Ildefons Cerdà un cotxe va topat amb un semàfor i va caldre rescatar els dos ocupants.

II Jornades de Seguretat contra Incendis als Hotels

El Palau de Congressos de Mas Palomas de las Palmas de Gran Canaria va acollir del 13 al 15 de juny les II Jornades Internacionals de Seguretat Contra Incendis als Hotels.

Aquestes jornades tenen com a objectiu reunir als responsables relacionats amb la planificació de la seguretat dels ciutadans com a usuaris o clients de les instal·lacions hotel·leres, així com persones involucrades en la protecció pública.

Per part de Bombers de Barcelona, hi van assistir el director, **Antoni Pallarés**, dos tècnics de

la Divisió de Prevenció, **Pedro Plaza** i **Pedro San Pedro**, a més del cap de la Divisió, **Joan Pedreny**, que va parlar sobre protecció contra incendis als hotels en les comunitats autònomes.

La jornada va acabar amb un simulacre d'evacuació de l'Hotel Costa Meloneras, amb la participació del Centre Coordinador d'Emergències i Seguretat 112, el Servei d'Urgències Canari, el grup d'Intervenció d'Emergències GIE, i els Serveis de Bombers, Policia Local i Protecció Civil de l'Ajuntament de San Bartolomé de Tirajana.

34

GREC 2002

teatremúsicadansa

Institut de Cultura: FESTIVAL D'ESTIU BARCELONA

Un any més el Grec, el Festival d'Estiu de Barcelona dóna a conèixer l'oferta cultural i d'arts escèniques més variada en espais privilegiats de la ciutat de Barcelona, tot i aprofitant els mesos de bon temps. El festival es va inaugurar el passat dia 25 de juny i l'organitza l'Ajuntament, per mitjà de de l'ICUB (l'Institut de Cultura de Barcelona).

El Grec, barreja d'arts i cultures a Barcelona

El Festival d'Estiu de Barcelona acull les millors creacions en arts escèniques, nacionals i estrangeres, adreçades al gran públic. L'edició del Festival Grec 2002 referma el perfil de festival de crea-

ció que potencia el nivell artístic i també la producció pròpia. Enguany es presentaven un total de 21 produccions autòctones.

El Grec es va inaugurar el 25 de juny amb *La ópera de cuatro cuartos*, de Bertolt Brecht, que va ser el primer dels 92 espectacles programats.

Els espectacles, que es duen a terme durant els mesos de juny i juliol, es reparteixen en tres grans temàtiques: Teatre, Música i Dansa. I com cada any dels vint-i-cinc que porta el Grec d'història, el Festival d'estiu de Barcelona es desplega en més d'una vintena d'escenaris repartits per la ciutat, entre ells l'emblemàtic Teatre Grec i molts d'altres. Fins i tot, hi ha hagut espectacles a les piscines Bernat Picornell.

Aquest any el Grec dedicava especial atenció a Nova York, com a ciutat convidada, amb el lema *Barcelona loves New York*. (www.grec.bcn.es). 🚒

Institut de
cultura ■ FESTIVAL D'ESTIU^{DE} BARCELONA

del 25 de juny al 31 de juliol

www.grec.bcn.es

GREC 2002

teatre música dansa

Ajuntament de Barcelona

el Periódico

33

CATALUNYA
RADIO

Quan es van posar en marxa els primers quilòmetres del carril bici, la pregunta va ser unànime: algú anirà en bici per Barcelona? Uns anys després tenim una resposta: 30.000 persones han adoptat la bicicleta com a mitjà de transport habitual. Van a treballar, a fer gestions o simplement passegen utilitzant els gairebé 110 km de carril bici que travessen Barcelona.

I és que, d'entrada, no és fàcil acceptar les idees innovadores. Però gràcies a elles Barcelona s'està convertint en un millor lloc on viure.

Vine a conèixer-les a l'exposició "Barcelona, un món d'Idees". Hi és fins al Juliol a l'antic Edifici Sepu. L'entrada és gratuïta. I la terrassa sobre les Rambles, sorprenent.

imatges de la història

La fotografia mostra l'aparell respiratori utilitzat per Bombers de Barcelona a principis del segle XX. Per a l'ús del casc amb tubs de respiració calia l'assistència d'una persona a l'exterior, que insuflava l'aire manualment per mitjà d'una bomba mòbil. Aquests equips, doncs, requerien grans dosis de coordinació i confiança en el company. El cost d'aquest material, aleshores, era de 720 pessetes.

